

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	2 oktober 2023	n.v.t.

Onderwerp

Duidingsbrief RES Voortgangsdocumenten

Advies

1. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten met duiding van de RES Voortgangsdocumenten.
2. Vast te stellen de publiekssamenvatting inzake de Duidingsbrief RES Voortgangsdocumenten.

Besluit GS

gesteld met aan machtiging aan de portefeuillehouder:

- In het duidingsdocument per thema (bijlage 1) onder het kopje 'energiewegen' toe te voegen dat de provincie ook provinciale infrastructuur kan benutten voor energieopwekking;
- In de brief aan PS te verduidelijken dat er wordt gesproken met de netbeheerders aan zowel de vraag- als aanbodkant;
- Voor het aanbrengen van wijzigingen van ondergeschikt belang..

Bijlagen

1. GS brief aan PS 'Duiding RES Voortgangsdocumenten'
2. Bijlage 1: Duiding per thema
3. Bijlage 2: Duiding per RES
4. Bijlage 3: Foto NP RES juli 2023
5. Bijlage 4: gecorrigeerd RES Voortgangsdokument Drechtsteden
6. NP RES Factsheet 'wat als' situaties

1 Toelichting voor het College

Op 30 juni 2023 zijn PS via een lid-GS brief geïnformeerd over de VoortgangsdOCUMENTEN 2023 van de regionale energiestrategieën (RES'en). Daarin is aangegeven dat GS op een later moment duiding zal geven over de voortgang in de RES'en. Bijgevoegde brief aan PS bevat de gevraagde duiding.

In de brief aan PS wordt kort ingegaan op de achtergrond van het nationale Klimaatakkoord en de RES'en. Ook wordt een algemene duiding van de voortgang gegeven, waarbij geconstateerd dat er veel werk verzet is door alle RES-partners sinds de vaststelling van RES 1.0 in 2021. Tegelijkertijd is duidelijk dat er nog veel inspanning nodig is om de gestelde doelen voor elektriciteit en warmte te bereiken.

In sommige RES regio's zijn te behalen doelen voor elektriciteit al wel in zicht, in veel energieregio's bestaan onder de partners zorgen over het halen van de deadline voor vergunningverlening (1-1-2025) en in een beperkt aantal zijn zorgen over het halen van de doelen voor realisatie van voldoende projecten in 2030. Ook bij warmte is verschil in voortgang en constateren sommige energieregio's dat ze hun doelen niet halen. De oorzaken hiervan zitten deels in netwerkcapaciteit, liggen deels bij gemeenten en deels bij de provincie.

De brief aan PS schetst op basis van het coalitieakkoord 2023-2027 en de NP RES factsheet 'wat-als-situaties' welke rollen de provincie binnen de RES-samenwerking vervult. Ook gaat de brief in op de samenhang tussen de RES'en en ruimtelijke ordening.

Bij de rollen van de provincie binnen de RES'en gaat het om het ondersteunen en faciliteren van gemeenten, het stimuleren en aansporen van gemeenten en het coördineren en regisseren. Wanneer RES-partners onderling niet tot consensus komen of wanneer RES-partners hun verantwoordelijkheid niet nemen zet de provincie zich in om door middel van bestuurlijke gesprekken en interventies tot oplossingen te komen. Pas wanneer al deze inspanningen niet tot het gewenste doelbereik leiden neemt de provincie de regie. Waarbij ook het juridisch instrumentarium van de provincie ingezet kan worden.

Bij de samenhang tussen RES en ruimtelijke ordening wordt aangegeven dat de energietransitie een grote impact gaat hebben op de ruimte. Energietransitie vraagt om ruimte voor duurzame opwek en energie-infrastructureur, maar is ook bepalend voor de mogelijkheden voor ontwikkelingen in een gebied (wonen, werken, recreatie, landbouw). Daarbij krijgt energie steeds meer een netwerkrol, gelijk mobiliteit.

De provincie is daarbij de behartiger van het publieke belang van het op orde brengen, beter benutten en opwaarderen van de bovenlokale netwerken, landschapsstructuren en verstedelijkingspatronen. In het uiterste geval hakken we daarbij als provincie de knoop door of treden op als bevoegd gezag.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 3 - Schone energie voor iedereen
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

De bijgevoegde brief aan PS geeft aan welke rol GS voor de provincie ziet binnen de RES en hoe deze samenhang met de provincie als behartiger van het gemeentegrens overstijgende publieke belang in de ruimtelijke ordening. De brief geeft de kaders waarbinnen de provincie kan handelen in de RES'en. De brief aan PS verandert niets aan bestaande procedures waarmee de provincie in een specifieke RES of casus de regie naar zich toe kan trekken.

2 Voorafgaande besluitvorming

De provincie Zuid-Holland heeft het Klimaatakkoord uit 2019 onderschreven en wil vanuit haar rol en verantwoordelijkheid bijdragen aan de oplossing van de klimaatproblematiek.

In de regionale energiestrategieën (RES'en) is invulling gegeven aan de doelstellingen uit het Klimaatakkoord en regionale energieakkoorden. De focus van de RES ligt op de warmtetransitie van de gebouwde omgeving (van fossiele naar duurzame bronnen), grootschalige opwek van hernieuwbare elektriciteit (middels zon en wind) op land en de daarvoor benodigde infrastructuur

De RES 1.0 is medio 2021 door PS vastgesteld als strategische verkenning. De RES 1.0 is als bouwsteen gebruikt bij de aanpassing van het provinciale Omgevingsbeleid (vastgesteld in PS december 2022).

De RES VoortgangsdOCUMENTEN van de energieregio's zijn in de eerste helft van 2023 in mandaat vastgesteld door gedeputeerde Potjer, energietransitie, en gedeputeerde Koning, ruimtelijke ordening.

De RES VoortgangsdOCUMENTEN zijn op 30 juni middels een lid-GS brief ter informatie aan PS gestuurd.

3 Proces

De duidingsbrief RES VoortgangsdOCUMENTEN is afgestemd binnen het programmteam energietransitie en met de collega's van ruimtelijke ordening. De teksten per RES zijn voorgelegd aan de ambtelijk RES trekker, door hen geconstateerde feitelijke onjuistheden zijn aangepast.

PS heeft aangegeven de RES VoortgangsdOCUMENTEN op 25 oktober in de commissie E&E te willen bespreken. Een logisch vraagstuk daarbij is hoe GS denkt om te gaan met de knelpunten en uitdagingen die in de RES VoortgangsdOCUMENTEN geconstateerd worden. In de bijgevoegde duidingsbrief RES VoortgangsdOCUMENTEN wordt beschreven hoe het vervolgproces er uit ziet als gestelde doelen niet gehaald worden. Daarbij is aangesloten bij de teksten uit het coalitieakkoord 2023-2027 en bij de factsheet met 'wat als situaties' van het Nationaal Programma Regionale Energie Strategieën (NP RES).

De vervolgstappen in de Duidingsbrief RES VoortgangsdOCUMENTEN zijn gebaseerd op het coalitieakkoord 2023-2027 en de factsheet 'Wat als situaties' van NP RES. De duidingsbrief bevat voor RES-partners die voortgang boeken in het bereiken van de doelen een bevestiging van de ondersteuning die de provincie biedt om de doelen te bereiken.

4 Participatie en rolneming

N.v.t. op het RES VoortgangsdOCUMENT 2023. In de RES'en zelf wordt participatie vormgegeven en uitgevoerd.

Wanneer de provincie besluit de regie te nemen zal het participatieproces vormgegeven worden met inachtneming van de 4D's uit de module energietransitie.

5 Communicatiestrategie

De duidingsbrief RES VoortgangsdOCUMENTEN wordt besproken met de commissie E&E op 25 oktober.